

Lp Angelika Timusk
Riigihangete vaidlustuskomisjon

NOVE

ADVOKAADIBÜROO

Advokaadibüroo NOVE OÜ
Registrikood: 12984303
Estonia pst 9, Solaris keskus
10143 Tallinn
Tel: +372 610 8010
nove@nove.ee
www.nove.ee

Andrus Kattel
Arsi Pavelts, PhD
Kristjan Tamm
Veikko Puolakainen
Mari Past
Indrek Niklus
Sten Tikerpe
Mart Parind

Klen Teder
Marika Mugur
Heili Püümann
Laura Raadik
Kristiina Koll
Liis Kikas
Madis Abel
Andra Olm

Tallinn
14.01.2025

Allkirjastatud digitaalselt

ESITATUD E-POSTI TEEL
vako@fin.ee

VAIDLUSTAJA TÄIENDAVID SEISUKOHAD & MENETLUSKULUDE NIMEKIRI

Vaidlustusasja nr: 3-25/278422

Riigihange: „IR lasersihikute soetamine“ (viitenumber 278422)

Vaidlustaja: MOONRAY OÜ
Registrikood 11253968

Vaidlustaja esindaja: Vandeadvokaat Mart Parind
Advokaadibüroo NOVE
e-post mart.parind@nove.ee

Hankija: Politsei- ja Piirivalveamet
Registrikood 70008747

Hankija esindaja: Jurist Lysann Viitamees
e-post lysann.viitamees@politsei.ee

Kolmas isik: Baltic Fox OÜ
Registrikood 11535997
e-post pavel.nordberg@balticfox.ee

I ASJAOLUD

- Riigihangete vaidlustuskomisjoni („**VAKO**“) menetluses on vaidlustusasi nr 3-25/278422: MOONRAY OÜ („**Vaidlustaja**“) vaidlustus Politsei- ja Piirivalveameti („**Hankija**“) riigihanges „IR lasersihikute soetamine“ (viitenumber 278422, „**Hange**“) Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise ja Baltic Fox OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsuste peale.
- 09.01.2025 määras VAKO asja kirjalikku menetlusse ning andis menetlusosalistele tähtaja kuni 14.01.2025 täiendavate seisukohtade ja menetluskulude nimekirjade esitamiseks.

3. 13.01.2025 teatas VAKO Vaidlustaja päringu peale, et vaidlustuses esitatud menetluslikud taotlused ekspertiisi läbiviimiseks või selle läbiviimise võimaldamiseks jäävad rahuldamata.
4. Käesolevaga esitab Vaidlustaja oma täiendavad seisukohad (vastuväited Hankija 08.01.2025 vastusele) ning menetluskulude nimekirja.

II VASTUVÄITED HANKIJALE

5. Hankija vastus ei kummuta vaidlustuses esile toodud kahtlusi minetuste kohta Vaidlustaja näidistoote testimisel.
6. Hankija on kohati keskendunud teemadele ja õigustanud oma valikuid, mille üle vaidlust ei ole. Nii nt ei ole Vaidlustaja kahtluse alla seadnud seda, et pakkujad pidid esitama pakutava tootega identsed näidised¹ või et seadme IR laseri lainepikkusele on seatud nõue 845 (± 25) nm.²
7. Asjus, mis on päriselt vaidluse all, tuleb esmalt kritiseerida Hankija väidet, et tal „ei ole põhjust kahelda TTÜ esitatud andmete ja mõõtemetoodika õigsuses, kuivõrd tegemist on pikaajalise kogemusega ning Eesti Akrediteerimiskeskuse poolt akrediteeritud laboriga“. Õieti ei oponeeri Vaidlustaja kindlasti sellele, et TTÜ on tunnustatud ülikool ja labor. See aga ei tähenda, et TTÜ teostatud töösse tuleks suhtuda kriitikavabalt ja võtta nende järeldused üle ilma mistahes omapoolse kontrolli ja analüüsita. Iga konkreetse laboritöö kvaliteeti tuleb hinnata eraldi, labori ajalooline tegevus siin tähendust ei oma. Liiatigi viib Hanget läbi Hankija, mitte TTÜ. Vastavalt VAKO praktikale tähendab see, et Hankes tehtavate otsuste õigsuse eest vastutab Hankija. Tõik, et Hankija on teatava tööloogi pakkumuste vastavuse kontrollist *outsourced* inud TTÜ-le, ei vabasta Hankijat vastutusest. Hankija ei saa riigihanke läbiviimise ülesannet teisele asutusele jooksvalt üle anda³ – teise asutuse sisendi pimesi ülevõtmine seda aga tähendaks.
8. Hankija väited temperatuuri „*varieeruvuses*“⁴ ei ole asjakohased. Isegi kui mõnda, et toatemperatuuri ei ole võimalik „*absoluutse täpsusega*“ fikseerida (mille üle Vaidlustaja siinkohal debateerima ei hakka, vastasel korral kasvaks õigusvaidlus üle füüsikavaidluseks), siis fakt on, et tehnilise kirjelduse („TK“) p 31 järgi pidid „*nõutud näitajad olema saavutatud temperatuuritingimustes +25 kraadi*“. Isegi kui sisustada seda tingimust viisil nagu seda teeb Hankija vaidlustusmenetluses, st 25 kraadi tingimus hõlmab vaid toa- ja mitte seadmetemperatuuri⁵ (millega Vaidlustaja ei nõustu), siis on ilmne protokollrikkumine, kui Vaidlustaja näidistoodet testiti ruumis, mille temperatuur oli $25,2 \pm 1,0$ °C (ehk toatemperatuur võis olla ka 24,2 °C). Võrdluseks: kui maanteel on lubatud liigelda kiirusega kuni 90 km/h ning politseipatrull fikseerib sõiduki kiiruse 93 km/h ± 4 km/h, siis ei saa asjaomase sõiduki juhile ette heita piirkiiruse ületamist, kuna tegelik kiirus võis olla ka 89 km/h.
9. Hankija on pakkujate näidistoodetelt nõudnud punktuaalset vastavust teatavatele numbrilistele nõuetele. Hankija peab ka ise lähtuma samast standardist. Ei saa olla nii, et pakkujate jaoks on numbrilised nõuded rangelt täitmiseks, aga hankija võib talle suunatud analoogilisi ja pakkumuste suhtes kohaldatavate nõuetega otseses seoses olevaid nõudeid kohaldada leebelt või „ujuvalt“.
10. Vaidlustaja jääb vaidlustuses esitatud väite juurde, et ka pisemad erinevused temperatuuritingimustes võivad mõjutada mõõtetulemusi.⁶ TTÜ töötajate personaalne kogemus, et +/- 5 °C ei oma praktilist tähendust, ei ole piisav. Liiatigi ei ole see tegelikult ka relevantne, sest jällegi – TK p 31 sätestas konkreetse temperatuuritingimuse, mille kohaldamine ei sõltu kellegi arvamusest või kogemusest.

¹ Hankija vastus lk 1 lõpp ja lk 2 algus.

² Hankija vastus lk 2 keskosa.

³ VAKOo 136-20/220835, p 12.

⁴ Hankija vastus lk 2 alt teine lõik.

⁵ Hankija vastus lk 3 keskosa.

⁶ Vaidlustuse p 8 ja 9.

11. Hankija läbib väide on, et arvestada tuleb mõõtmiste varieeruvuse ja määramatusega, aga vastuolulisel kombel toonitab Hankija seda vaid Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise õigustamiseks. Vaidlustaja kasuks Hankija seda ei väida. See on viga. Mõõtmiste „varieeruvus ja määramatus“ on n-ö kahesuunaline tänav, mis ei saa olla ettemääratult ühe positsiooni kasuks ja teise kahjuks. Naastes eeltoodud sõiduki kiiruse näite juurde: mõõtemääramatust ± 4 km/h ei saa rakendada ainult „plussi“ suunas, välistades võimaluse, et tegelik sõidukiiruse on radaril näidatust hoopis 4 km/h väiksem.

12. Hankija väide, et TK p-s 31 esitatud „*temperatuuritingimus*“ ei hõlma seadmetemperatuuri, on paljasõnaline. TK-st sellist välistust lugeda ei saa. Vastupidise käsitlemise kasuks, st TK p 31 hõlmab ka seadmetemperatuuri, räägib nii eluline kontekst, mida Vaidlustaja on kirjeldanud vaidlustuse p-s 10 kui ka VAKO ja kohtupraktikas juurdunud põhimõtte, et kahtluse korral tuleb riigihanke alusdokumente tõlgendada pakkujale soodsamal moel.⁷ Antud juhul on ilmne, et pakkujale soodsam on tõlgendus, mille järgi pidi ka testitav seade olema ruumiga samal temperatuuril. Vastasel juhul – ja veidi utreerides – olnuks võimalik see, kus päevi külmas keldris olnud seade tuuakse laborituppa, kus see kohe külmana ära testitakse ning saadakse tegelikult ebapädevad testitulemused.

13. Hankija väide, et „TK-s toodust järeldub, et ka olenemata seadme (ja selle osade) iseenda temperatuurist, peab seade olema suuteline TK-s toodud vastavat lainepikkust 25-kraadises keskkonnas saavutama“⁸, on ilmselgelt otsitud ja väär. Esiteks – ja nagu ennist öeldud – TK-st „ei järeldu“ midagi niisugust, tegu on Hankija hädaabiargumendiga vaidlustusmenetluses. Teiseks, Hankija läheb seda väites vastuollu omaenda sõnadega. Nimelt teises kontekstis on Hankija igati korrektselt väitnud, et tema „*teadmise kohaselt mõjutab temperatuur energiaallika mahutavust*“.⁹ Seega ei saa Hankija, jäädes reaalsuse ja füüsikareeglite piiresse, tõsimeelselt argumenteerida, et seade peab mingeid näitajaid andma *mistahes* temperatuuril. Taaskord elulise näitena: külmal talvel jopetaskust telefoni võttes näeb igaüks, et see ei tööta nii hästi kui toatemperatuuri saavutanud telefon. Hankija väärloogikast lähtudes võiks Vaidlustaja nõuda, et tema seadet testitaks nt 40-kraadise seadmetemperatuuri juures (mis tegelikult aitaks laseri lainepikkuse näitajad üles viia) – seadme temperatuuril polevat ju tähtsust.

III MENETLUSKULUDE NIMEKIRI

14. Vaidlustaja taotles vaidlustuses, et tema menetluskulud mõistetakse välja Hankijalt. Sellega seonduvalt esitab Vaidlustaja käesolevaga oma menetluskulude nimekirja.

15. Vaidlustaja on selles vaidlustusmenetluses kandnud menetluskulusid summas 2406,67 eurot, mis koosneb vaidlustuselt tasutud riigilõivust summas 640 eurot ja lepingulise esindaja kuludest summas 1766,67 eurot (käibemaksuta). Vaidlustajale on osutatud õigusabi 8 h ja 50 min tunnihinnaga 200 eurot (käibemaksuta). Kulude täpsem koosseis on esitatud alljärgnevalt (kõik summad esitatud eurodes ja käibemaksuta):

Kuupäev	Töö / toiming	Kestus	Summa
02.01.2025	Hanke alusmaterjalidega tutvumine, olukorra õiguslik analüüs, vaidlustuse koostamine	4h30m	900,00
03.01.2025	Vaidlustuse täiendamine ja viimistlemine kliendi tagasiside alusel, VAKO-le esitamine	25m	83,33
09.01.2025	Tutvumine VAKO kirjaliku menetluse teatega, tutvumine PPA vastusega ja selle analüüs	45m	150
13.01.2025	Kiri VAKO-le: päring vaidlustaja menetluslike taotluste lahendamise kohta, suhtlus kliendiga	20m	66,67

⁷ Hiljuti nt TlnRko 3-24-1246, p 18.

⁸ Hankija vastus lk 3 eelviimane lõik.

⁹ Hankija vastus lk 2 lõpp.

14.01.2025	Täiendavate seisukohtade ja menetluskulude nimekirja koostamine, kooskõlastused kliendiga	2h50m	566,67
		KOKKU:	8h40m
			1766,67

16. Kokkuvõttes taotleb Vaidlustaja, et VAKO mõistaks Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja viimase menetluskulud kogusummas 2406,67 eurot.

Lugupidamisega

Mart Parind
Vandeadvokaat